

راہنمای کاربردی آمادگی دربرابر بحران

آمادگی و مقابله در برابر

کسبیل

نویسندگان:

کمال درخشانی سید محمد میرسمیعی

انتشارات پشیمان

شماره زمستان ۱۳۹۴

سرشناسه

درخشانی، کمال، ۱۳۵۰ -

عنوان و نام پدیدآور

آمادگی و مقابله در برابر سیل / گردآورندگان
کمال درخشانی، سید محمد میرسمعی

مشخصات نشر

تهران: انتشارات پشتیبان، ۱۳۹۴.

مشخصات ظاهری

۵۲ ص: مصور: ۱۱×۱۷ س.م

فروست

راهنمای کاربردی آمادگی در برابر بحران

شابک

۳۵۰۰۰ ریال ۵-۱-۹۶۳۲۰-۶۰۰-۹۷۸

وضعیت فهرست نویسی

فیا

موضوع

سیل

موضوع

سیل -- پیش‌بینی

موضوع

سیل -- خسارات و خرابی‌ها -- پیشگیری

شنا افزوده

میرسمعی، سید محمد، ۱۳۴۹ -

رده بند کتبه

۱۳۹۴ ۵۴۸/۵۴۳۰ TC

رده بندی دیو

۶۲۷/۲

شماره ثبت ملی

۴۱۷۸۶۶۴

نام کتاب: آمادگی و مقابله در برابر سیل

گردآورندگان: کمال درخشانی - سید محمد میرسمعی

ناظر ویراستار: سیدابراهیم آشتیانی

ویراستار ادبی: محمد نوری

نویت چاپ: اول - زمستان ۱۳۹۴

ناشر: انتشارات پشتیبان

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۳۵۰۰۰ ریال

■ دفتر مرکزی انتشارات: تهران - چهارمیدان

خ نورگس یکم - مجتمع پاس - واحد ۹ - پست پشتیبان

تلفن تماس: ۸۶۰۳ - ۰۲۱ - ۶۴۲۸ ۸۳

سامانه پیام کوتاه: ۱۳۹۳ ۱۰۰۰

مستدق پست الکترونیک: Pub.Poshtiban@chmail.ir

تارنمای انتشارات پشتیبان: www.PoshtibanPress.ir

■ فروشگاه اینترنتی (سراسر کشور): وبترین انتشارات پشتیبان در

تارنمای خانه کتاب: www.ketab.ir

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
پیشگفتار.....	الف
۱- تعریف سیل.....	۲
۲- علل ایجاد سیل.....	۴
۳- فراوانی و تعریف سیل.....	۸
۴- پیش‌بینی سیل.....	۱۰
۵- مدیریت سیل در حوض‌های ایجاد آن.....	۱۲
۶- رعایت نکات ایمنی قبل از وقوع سیل.....	۱۶
۷- اقدامات لازم هنگام وقوع سیل.....	۱۸
۸- اقدامات لازم بعد از وقوع سیل.....	۱۹
۹- نحوه عبور از رودخانه و سیلاب.....	۲۱
*منابع و مآخذ.....	
	۵۱

پیشگفتار

انسان همواره به توسعه که لازمه آن استفاده از منابع طبیعی است نیازمند بوده و بر این اساس سیمای طبیعت به ویژه زمین را با ایجاد سکونت گاه، توسعه حمل و نقل، نابودی جنگل و مراتع، فعالیت های کشاورزی و صنعتی، بهره برداری از معادن، تغییر مسیر رودخانه ها و احداث سد، تغییر داده است. از طرفی افزایش جمعیت، پیسرفت فناوری و در نتیجه گسترش فرهنگ مصرف و به دنبال آن نیاز بشر، میل او را به درگیری، نزاع و استفاده بیش از حد از منابع طبیعی و انرژی و در نتیجه تخریب محیط زیست، آلودگی و تخریب است. گرم شدن کره زمین، کاهش ضخامت لایه ازن، ریزش نزولات اسیدی، آلودگی هوا، آلودگی شیمیایی آب و مواد غذایی، نابودی و کاهش تنوع زیستی، حوادث هسته ای،

انفجار، سوانح و حوادث هوایی، ریلی و جاده‌ای، بیماری‌های واگیردار و بالاخره تغییرات آب و هوا، نمونه‌هایی از این بلایا هستند. به دلیل عدم آگاهی و زیاده‌خواهی بشر، ابعاد حوادث گسترده شده که علی‌رغم دسترسی به فناوری پیشرفته و حجم زیاد اطلاعات، مقابله با آنها بسیار مشکل شده است.

کشور ایران با توجه به وقوع این حوادث مستثنی نبوده و پیوسته در معرض سطرات و حوادث طبیعی و غیرطبیعی (انسان‌ساخت) گوناگون قرار داشته و احتمال زیان در خسارات‌های هنگفت ناشی از آنها شده است.

از اینرو اقدامات پیشگیری و حذف یا کاهش اثرات، به کارگیری و ارتقای امکانات و تجهیزات موجود برای آمادگی و مقابله با حوادث، پیش‌بینی و تأمین نیازهای اساسی اضطراری آسیب‌دیدگان در هنگام رخدادهای طبیعی و ارائه خدمات جستجو، نجات و امدادرسانی فوری و از قبل سازمان‌یافته به آنها و افزون بر آن، حفظ سلامت، ایمنی و بازگرداندن شرایط به حالت

عادی ضرورتی انکارناپذیر است که باید در برنامه کار سازمان‌های متولی قرار گیرد.

بارها توجه داشته باشیم که یک حادثه ناگوار زمانی به یک بلا تبدیل می‌شود که موجب تحمیل تلفات و خساراتی به جوامع و معالیه‌های انسانی گردد. بلایا علاوه بر داشتن اجزای تشکیل‌دهنده‌ای که علوم طبیعی به آن می‌پردازد دارای جنبه‌های اجتماعی فزاینده‌ای نیز هستند. اگرچه نمی‌توان از وقوع آنها جلوگیری کرد ولی می‌توان تا حدی و عواقب فاجعه‌آمیز آنها را به کمک برنامه‌ریزی‌های قبلی و آادگی برای انجام اقدامات اضطراری کاهش داد.

امروزه انسان با بهره‌گیری از فناوری‌های موجد و نیز با شناخت بیشتر از محیط اطراف خود توانسته است در بعد روزافزون خسارت‌های ناشی از برخی بلایای طبیعی و انسانی مانند زلزله، طوفان، سیل، یخبندان، آتش‌سوزی و خشکسالی و حوادث غیرطبیعی (انسان‌ساخت) از جمله بحران‌ها و حوادثی مانند آلودگی‌های زیست‌محیطی، صوتی، نوری، سوانح هوایی، زلزلی و

جاده‌ای حوادث شیمیایی و ... بکاهد. این روند البته به دلایل مختلف و از جمله عدم آگاهی از زمان وقوع آنها با توقف‌هایی نیز روبرو بوده است.

در این مجموعه از کتاب‌ها سعی شده است با بررسی و تشریح بعدی از مهم‌ترین حوادث و بحران‌های طبیعی و غیرطبیعی به شرح مواجهه و انجام تمهیدات مناسب قبل، حین و بعد از آن بپردازیم. امید است تدوین این کتاب گامی هرچند کوچک در ارتقای سطح کیفی و کفای اطلاعات عمومی خوانندگان عزیز در رابطه با نحوه مواجهه با بلایا، حوادث و به طور کلی بحران‌ها داشته باشد.